

Program wychowawczy
Przedszkola Miejskiego nr 3,
im. Marii Montessori w Kołobrzegu
2016 - 2019

Opracowanie:

V. Mazur- Parfin, A. Gajek,

E. Cymerman, M. Józefowicz, J. Drab

*„Okres wczesnego dzieciństwa jest bez wątpienia najbogatszy.
Poprzez wychowanie trzeba go wykorzystać w każdy możliwy sposób.
Straty tego czasu nie da się odnowić”.
(M. Montessori)*

Wstęp

Wychowanie to świadome i celowe działanie pedagogiczne rodziców i nauczycieli, zmierzające do osiągnięcia zmian w rozwoju umysłowym, społecznym, kulturalnym i duchowym jednostki. Istotą tego procesu jest wprowadzanie dziecka w świat wartości moralnych pełniących rolę życiowych drogowskazów. Ukazując wychowankom piękno, dobro, prawdę, uczciwość, przyjaźń, tolerancję, budząc poczucie przynależności do rodziny, pomagamy kształtować ich osobowość. Nauczyciel przedszkola wraz z rodzicami bierze czynny udział w kształtowaniu osobowości dziecka przygotowując je do samodzielności, do dokonywania właściwych wyborów, odróżniania dobra od zła, uczy je podejmowania ważnych decyzji.

W pedagogice używa się pojęcia wychowanie w trzech znaczeniach:

- 1) jako proces – rodzaj działalności ludzkiej, polegającej na wywoływaniu zmian w osobowości człowieka,
- 2) jako stan – ogół zjawisk określających przebieg, cele, metody, środki i warunki wychowania,
- 3) jako wynik – suma następstw wyrażająca się w zmianie osobowości człowieka i w stopniu przygotowania go do życia społecznego.

Wychowanie to kształtowanie jednostki ludzkiej we wszystkich dziedzinach życia. Jest to proces świadomy, celowy, bardzo złożony i trudny. Wychowanie rozpoczyna się w domu rodzinnym i to rodzina jest podstawowym i naturalnym środowiskiem społecznym i wychowawczym życia dzieci. To rodzice są najważniejszymi i pierwszymi nauczycielami swojego dziecka, dlatego mają prawo decydować o procesie wychowania również w przedszkolu. Przedszkole natomiast ma rodziców wspierać i kontynuować działania wychowawcze, a nie je zastępować.

Przedszkole wspiera i integruje oddziaływania wychowawcze własne, rodziny i środowiska, a głównym jego zadaniem jest stwarzanie optymalnych warunków do ukierunkowanego rozwoju młodego człowieka. Zapewnia dzieciom możliwość wspólnej zabawy i nauki w warunkach bezpiecznych, przyjaznych i dostosowanych do ich potrzeb rozwojowych.

Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 7. 09. 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U z 2004 r.> nr 256, poz.2572 z późn. zm.)
- 2.Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23. 12. 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z dnia 15. 01. 2009 r.)
- 3.Podstawa programowa wychowania przedszkolnego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego
- 4.Konwencja Praw Dziecka z dn. 20. 11. 1989 r. przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526)
5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 02. 04. 1997 r.
6. Statut Przedszkola Miejskiego nr3, im. M. Montessori
7. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.

Zadania do realizacji – założenia programu

Programem wychowawczym objęte są dzieci przedszkolne. Cele strategiczne realizowane będą w sposób ciągły przez wszystkich nauczycieli poprzez odpowiedni dobór metod i form pracy, literaturę, pomoce dydaktyczne oraz poprzez stosowanie oddziaływań wychowawczych wzmacniających pozytywne zachowania dziecka oraz zmniejszających/eliminujących zachowania niepożądane. Nauczyciele będą współpracować z rodziną dziecka w celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych. Dzieci zaangażują się we wspólne tworzenie i przestrzeganie Kodeksu Przedszkolaka. Pracownicy niepedagogiczni będą wspierać działania nauczycieli.

Program obejmuje funkcjonowanie dziecka w grupie w zakresie podstawowych dziedzin życia przedszkolnego:

- 1) samoobsługa,
- 2) zabawy dowolne,
- 3) zajęcia i zabawy zorganizowane,
- 4) spożywanie posiłków,
- 5) zabawy na placu przedszkolnym, spacer i wycieczki.

Cel główny

Celem głównym Programu Wychowawczego jest stwarzanie warunków do pełnego rozwoju osobowości każdego z naszych wychowanków, zgodnego z ich wrodzonym potencjałem i możliwościami w relacjach ze środowiskiem społeczno - kulturowym i przyrodniczym, poprzez:

- nabywanie pozytywnego stosunku do siebie i otaczającego świata,
- rozwijanie umiejętności współżycia z ludźmi,
- kształtowanie zachowań społecznie akceptowanych.

Cele szczegółowe:

- Wspomaganie wszechstronnego rozwoju osobowości dziecka, uwzględniając jego indywidualne predyspozycje, uzdolnienia i zainteresowania,
- Rozwijanie poczucia własnej wartości,
- Uświadomienie dzieciom swoich praw i obowiązków,
- Kształtowanie podstawowych powinności moralnych np. życzliwości, tolerancji, uczciwości, sprawiedliwości, odpowiedzialności,
- Rozwijanie umiejętności polubownego rozwiązywania sytuacji konfliktowych i dochodzenia do kompromisu,
- Rozwijanie umiejętności rozróżniania dobra od zła,
- Uświadomienie złożoności otaczającego świata i czyhających zagrożeń,
- Propagowanie zdrowego stylu życia,
- Wyrabianie wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka poprzez życzliwość i odpowiedzialność za siebie,
- Uwrażliwianie na piękno i estetykę otaczającego świata,
- Uczenie współodpowiedzialności za innych, współpracy, empatii, pomagania sobie, tolerancji i szacunku,
- Wdrażanie rodziców do współuczestnictwa w procesie dydaktyczno - wychowawczym przedszkola poprzez dialog edukacyjny.

Metody pracy:

- Metody aktywizujące – pedagogika zabawy, drama, Ruchu Rozwijającego W. Sherborne, C. Orffa, M. Montessori i inne,
- Metody podające – opowiadanie, rozmowa, historyjka obrazkowe i inne,
- Metody praktyczne – zabawy dydaktyczne, zabawy i ćwiczenia ruchowe, prace użyteczne, proste doświadczenia i inne,
- Metody ekspresji – plastycznej, artystycznej, słownej, muzycznej, ruchowej.

Formy pracy:

- Zabawa i inne rodzaje działalności dzieci pozwalające na rozwijanie własnej inicjatywy,
- Czynności samoobsługowe i zabiegi higieniczne,
- Spacer, wycieczki, zabawy na placu przedszkolnym,
- Uroczystości i imprezy przedszkolne,
- Zajęcia organizowane przez nauczyciela z całą grupą lub w mniejszych zespołach.

Oczekiwanie rezultaty

Po zakończeniu edukacji przedszkolnej dziecko:

- Ma poczucie własnej wartości, wiary we własne siły, możliwości i umiejętności,
- Potrafi nazywać, wyrażać i kontrolować swoje emocje,
- Zna swoje prawa i obowiązki,
- Rozumie swoje prawo do pomocy ze strony dorosłych w trudnych sytuacjach,
- Dostrzega i rozumie potrzeby innych, akceptuje ich odrębność,
- Wyraża swoje uczucia, potrzeby i oczekiwania, a także dostrzega je u innych,
- Szanuje wolność innych, cudze zdanie,
- Potrafi cieszyć się z własnych sukcesów, docenia sukcesy innych, umie z godnością przyjmować porażki,
- Rozumie i przestrzega zasady zgodnego współżycia w grupie,
- Potrafi kulturalnie zwracać się do innych, używa zwrotów grzecznościowych ,
- Interesuje się otaczającym światem, poszukuje odpowiedzi na nurtujące go pytania,.
- Zauważa sytuacje zagrażające bezpieczeństwu własnemu i innych, potrafi unikać zagrożeń,
- Rozumie potrzebę stosowania profilaktyki prozdrowotnej,
- Rozumie konieczność przestrzegania zasad zgodnego współżycia ze światem przyrody,

przejawia postawy proekologiczne,

- Zna i kultywuje tradycje rodzinne, lokalne, regionalne i narodowe,
- Ma świadomość przynależności narodowej: rozpoznaje godło i barwy narodowe, rozumie pojęcie - ojczyzna.

Katalog wartości, zasad i norm postępowania obowiązujących w przedszkolu:

Wartość – kultura bycia Zasada – „Jestem kulturalny”

Normy postępowania:

1. Używaj form grzecznościowych: proszę, dziękuję, przepraszam, dzień dobry, do widzenia.
2. Poznaj proste zasady savoir-vivre.
3. Okazuj szacunek dorosłym – rodzicom, pracownikom przedszkola, sąsiadom, znajomym.
4. Bądź życzliwy, serdeczny i uprzejmy dla rówieśników i osób dorosłych.
5. Respektuj polecenia nauczycieli.
6. Kulturalnie zachowuj się w miejscach publicznych.
7. Opanuj umiejętność kulturalnego jedzenia.
8. Zachowuj się kulturalnie podczas uroczystości, teatryków, koncertów.

Wartość – bezpieczeństwo Zasada – „Jestem bezpieczny”

Normy postępowania:

1. Pamiętaj, że jesteś akceptowany.
2. Dziel się swoimi wątpliwościami i niepokojami.
3. Informuj dorosłego o swoich dolegliwościach i samopoczuciu.
4. Dostrzegaj sytuacje zagrażające bezpieczeństwu twojemu i innych:
 - a) poznanie zasad warunkujących bezpieczeństwo na terenie przedszkola (bezpieczne korzystanie z zabawek i sprzętu terenowego zgodnie z ustalonymi regułami),
 - b) przestrzeganie zasad warunkujących bezpieczeństwo dziecka poza terenem przedszkola (zasady ruchu drogowego, kontakty z obcymi, zwierzętami),
 - c) zapamiętanie własnego imienia, nazwiska, adresu.
5. Poproś o pomoc, gdy czujesz się zagrożony.

Wartość – zdrowie
Zasada – „Dbam o swoje zdrowie”

Normy postępowania :

1. Dbaj o swoje zmysły i higienę układu nerwowego:
 - a) unikaj hałasu, mów umiarkowanym głosem,
 - b) dbaj o siebie,
 - c) wyciszaj negatywne emocje.
2. Bierz udział w zabawach ruchowych, spacerach, wycieczkach:
 - a) przebywaj jak najczęściej na świeżym powietrzu,
 - b) hartuj swój organizm,
 - c) rozwijaj swoją sprawność ruchową poprzez gry, zabawy ruchowe, ćwiczenia poranne i gimnastyczne, korzystaj z ruchu na świeżym powietrzu.
3. Doświadczaj samodzielności i przyswajaj nawyki higieniczne:
 - a) dbaj o czystość osobistą,
 - b) opanuj umiejętności kulturalnego jedzenia:
 - Zjadaj przygotowane dla ciebie posiłki, przezwyciężaj niechęć do nieznanych potraw,
 - Prawidłowo posługuj się sztućcami, zachowaj prawidłową postawę przy stole,
 - Zdrowo się odżywiaj, pamiętaj jak ważne jest spożywanie mleka, owoców i warzyw,
 - c) ubieraj się stosownie do pory roku:
 - Dbaj o schludny i estetyczny wygląd – dbaj o własne ubranie,
 - Ucz się samodzielności przy ubieraniu i rozbieraniu się.

Wartość – współzycie w grupie rówieśniczej
Zasada – „Kontroluję swoje zachowanie”

Normy postępowania:

1. Wyrażaj swoje emocje w sposób zrozumiały dla innych.
2. Jeśli masz problem, zwróć się o pomoc do nauczyciela lub innej osoby dorosłej.
3. Nie obrażaj się.
4. Nie bądź agresywny, nie bij kolegów – przestrzegaj zasady, że nie wolno nikogo krzywdzić.
5. Baw się tak, abyś nie przeszkadzał innym.
6. Pamiętaj o konsekwencjach swojego postępowania.
7. Przestrzegaj zasad, norm i reguł ustalonych w grupie, odnoszących się do:
 - a) zgodnego zachowania podczas zabaw,
 - b) kulturalnego włączania się do zabaw kolegów,
 - c) korzystania ze sprzętu i zabawek,
 - d) mądrego rozwiązywania zaistniałych konfliktów.
8. Wystrzegaj się kłamstwa.
9. Oceniaj zachowanie, a nie osobę.
10. Poznaj wzorce właściwych zachowań, nie powielaj negatywnych.

Wartość – koleżeństwo
Zasada – „Jestem dobrym kolegą”

Normy postępowania:

1. Uprzejmie witaj się personelem przedszkola i kolegami, zarówno przedszkolu jak i poza nim.
2. Bądź miły, uprzejmy, uśmiechnięty w relacjach z innymi.
3. Nie wyśmiewaj się z koleżanki czy kolegi.
4. Szanuj własne wytwory i wytwory pracy swoich kolegów.
5. Szanuj cudzą własność.
6. Dziel się tym, co wspólne(przedszkolne).
7. Opiekuj się młodszymi kolegami oraz tymi, którzy tej opieki i pomocy potrzebują.
8. Okazuj życzliwość i taktownie zachowuj się wobec odmienności innych (wygląd zewnętrzny, zachowanie, zwyczaje).
9. Naucz się słuchać innych.
10. Nie wyrządzaj krzywdy innym.

Wartość – Rodzina i Ojczyzna

Zasada – „ Szanuję swoją rodzinę i Ojczyznę”

Normy postępowania:

1. Zainteresuj się i kultywuj tradycje swojej rodziny.
2. Rozmawiaj z rodzicami o ich pracy, zainteresowaniach, uczuciach.
3. Poznaj kraj, w którym mieszkasz (stolica, barwy narodowe, godło, hymn).
4. Poznaj znaczenie słowa Ojczyzna.
5. Szanuj tradycje i święta narodowe.

Wartość – Przyroda

Zasada – „ Dbam o środowisko naturalne”

Normy postępowania:

1. Szanuj zieleni.
2. Nie zaśmiecaj otoczenia.
3. Dbaj o rośliny i zwierzęta.

System motywacji:

Jednym ze skuteczniejszych środków wychowawczych jest nagroda. Ma ona wartość zachęcającą i pobudzającą dziecko do wysiłku, dlatego Program Wychowawczy Przedszkola nr 3 oparty jest głównie na wzmocnieniach pozytywnych. Jednakowoż należy pamiętać, że za negatywne zachowania, dziecko powinno ponieść konsekwencje- karę. Karę należy formułować w odniesieniu do nieakceptowanego zachowania dziecka, a nie w stosunku do dziecka, jako osoby i kara nie może być ośmieszająca.

W przedszkolu nagradzamy:

- Za podporządkowanie się regułom, zasadom ustalonym wspólnie,
- Za wysiłek włożony w pracę i zadania do wykonania,
- Za wypełnianie przyjętych na siebie obowiązków,
- Za pomoc słabszym i młodszym.

Nagrody stosujemy w formie:

- Pochwały indywidualnej (bezpośrednia),
- Pochwały na forum grupy (pośrednia),
- Pochwały przed rodzicami,
- Nagrody rzeczowej (upominek),
- Medalu, dyplomu,
- Możliwość decydowania w kwestii wyboru zabawy organizowanej z całą grupą;

Kary stosujemy za:

- Nieprzestrzeganie ustalonych norm współżycia w grupie,
- Stwarzanie sytuacji zagrażających bezpieczeństwu własnemu i innych, niszczenie cudzej własności oraz wytworów, prac dzieci,
- Agresywne zachowania skierowane na dzieci, dorosłych i przedmioty,
- Przeszkadzanie innym w zabawie.

Kary stosujemy formie:

- Słownego upomnienia (przypomnienie obowiązujących zasad),
- Odsunięcie od zabawy z rzetelną informacją skierowaną do dziecka dotyczącą czynu (nie ośmieszanie, nie poniżanie), na tyle minut ile dziecko ma lat,
- Wyrażenie przez nauczyciela swego smutku i zawodu z powodu zachowania dziecka,
- Czasowe odebranie danego przywileju np. funkcja dyżurnego,
- „kącik ciszy” - odsunięcie dziecka na krótki czas od zabawy, w celu wyciszenia negatywnych emocji,
- Zastosowanie aktywności mającej na celu rozładowanie negatywnych emocji,
- Modelowanie zachowania, – czyli empatyczna komunikacja z dzieckiem,
- Poinformowanie rodziców o przewinieniu dziecka i zaproszenie ich na rozmowę indywidualną.

Środki zaradcze w przypadku występowania niewłaściwych zachowań:

- Tłumaczenie i wyjaśnianie, ukazywanie następstw zachowania, skłonienie do autorefleksji,
- Zadośćuczynienie przez dziecko wyrządzonej innym krzywdy (w ramach możliwości dziecka) - przeprosiny, naprawa zburzonej budowli, itp.,
- Wspólne rozwiązywanie problemów.

Procedura:

1. Określenie problemu, kiedy obie strony konfliktu mówią, co im przeszkadza, co się stało i jakie przeżywają w związku z tym uczucia.
2. Zainteresowani wysuwają różne propozycje rozwiązania problemu.
3. Ocena propozycji i wybór takiego rozwiązania, na który zgadza się większość.
4. Zawarcie zgody i obietnica przestrzegania wspólnych rozwiązań, z jednoczesnym ustaleniem konsekwencji niewypełnienia umowy.

Zasady budowania systemu motywacji:

- Łączenie nagród konkretnych ze społecznymi,
- Stosowanie nagród zaraz po wystąpieniu zachowania pożądanego,
- Przechodzenie od nagradzania ciągłego do sporadycznego,
- Unikanie nadmiaru nagród,
- Nagradzanie również wysiłku, a nie tylko efektu,
- Zachowanie konsekwencji w stosowaniu wzmocnień.

Wskazówki dla nauczycieli i rodziców ułatwiające realizację

Programu Wychowawczego Przedszkola:

1. Bądźcie konsekwentni, róbcie to co mówicie i mówcie o tym, co robicie.
2. Bądźcie świadomi, czego uczyście.
3. Bądźcie żywym przykładem właściwego zachowania.
4. Bądźcie dobrymi obserwatorami dzieci.
5. Połóżcie nacisk na pogłębianie swoich wiadomości i możliwości.
6. Twórzcie atmosferę wzajemnego zaufania i szacunku.
7. Nie oczekujcie, że natychmiast wystąpi u dziecka pożądana umiejętność, zmiany wymagają czasu.
8. Bądźcie cierpliwi – pamiętajcie, że pośpiech szkodzi.

Ewaluacja: ankiety dla rodziców

Zakończenie

Program wychowawczy Przedszkola Miejskiego nr 3 im. Marii Montessori w Kołobrzegu opracowany został w oparciu o Podstawę Programową Wychowania Przedszkolnego. Zawiera propozycje zadań zmierzających do osiągnięcia założonych celów zapewniających wypracowanie u wychowanków w wieku od 3 do 6 lat pożądanych norm postępowania i zachowania ułatwiających im prawidłowe funkcjonowanie w środowisku, zgodnie z przyjętymi normami społecznymi

W celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych w realizację programu włączani będą także rodzice naszych wychowanków. Zawarte w programie treści wychowania stanowią spójny system wybranych fundamentalnych wartości, które zostały ujęte w określone zasady wraz z ustalonymi normami postępowania.